Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►B

EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2015/774,

4. märts 2015,

avaliku sektori varade järelturult ostmise kava kohta (EKP/2015/10)

(ELT L 121, 14.5.2015, lk 20)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Euroopa Keskpanga otsus (EL) 2015/2101, 5. november 2015	L 303	106	20.11.2015
►M2	Euroopa Kespanga otsus (EL) 2015/2464, 16. detsember 2015	L 344	1	30.12.2015

▼B

EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2015/774,

4. märts 2015,

avaliku sektori varade järelturult ostmise kava kohta (EKP/2015/10)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 127 lõike 2 esimest taanet,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige artikli 12.1 teist lõiku koosmõjus artikli 3.1 esimese taande ja artikliga 18.1,

ning arvestades järgmist:

(1) Kooskõlas Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja (edaspidi „EKPSi põhikiri”) artikliga 18.1 võivad Euroopa Keskpank (EKP) ja eurot rahaühikuna kasutavate liikmesriikide keskpangad (RKPd) tegutseda EKPSi eesmärkide saavutamiseks finantsturgudel, muu hulgas ostes ja müües turukõlblikke instrumente otse.

(2) EKP nõukogu otsustas 4. septembril 2014, et algatada tuleb tagatud võlakirjade kolmas ostukava ja varaga tagatud väärtpaberite ostukava. Koos septembris 2014 algatatud sihtotstarbeliste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonidega oli nende varaostukavade eesmärgiks veelgi tõhustada rahapoliitika ülekannet, lihtsustada euroala majanduse krediidiandmist, lõdvendada laenusaamistingimusi majapidamistele ja ettevõtjatele ning aidata kaasa inflatsioonimäära juurde tagasipöördumist, mis oleks 2 % lähedal kooskõlas EKP esmase eesmärgiga säilitada hinnastabiilsus.

(3) 22. jaanuaril 2015 otsustas EKP nõukogu, et varaostu tuleb laiendada ning hõlmata ka avaliku sektori varade ostmine järelturgudelt (edaspidi „PSPP”). PSPP alusel võivad RKPd (proportsionaalselt nende osadega EKP kapitali märkimise aluses) ja EKP osta otse kõlblikke turukõlblikke võlaväärtpabereid kõlblikelt osapooltelt järelturgudel. See otsus võeti vastu osana ühtsest rahapoliitikast, võttes arvesse mitmeid tegureid, mis on oluliselt suurendanud ebasoodsat riski seoses hinnamuutuste keskpika väljavaatega ja mis seega kahjustavad EKP esmast eesmärki säilitada hinnastabiilsus. Nende tegurite hulka kuulub rahapoliitika meetmetest tulenev oodatust väiksem rahanduslik tõuge, enamiku euroala tegelike ja oodatavate inflatsiooninäitajate ebasoodne muutus (nii üldistes mõõdetes kui ka mõõdetes, millest on välja jäetud volatiilsed osad, näiteks energia ja toit) võrreldes seniste

▼B

madalseisudega ning tõenäosuse suurenemine järelmõjudeks palgale ja hinnakujundusele tulenevalt naftahindade olulisest langusest.

(4) PSPP on proportsionaalne meede, et leevendada hinnamuutuste väljavaate riske, kuna see lõdvendab rahanduslikke ja finantstingimusi veelgi, k.a neid, mis on asjakohased euroala laenusaamise tingimuste osas mittefinantsettevõtetele ja majapidamistele, ning seega toetab euroala üldist tarbimist ja investeerimiskulutusi, mis aitab tagasi pöörduda 2 %st väiksema või selle lähedal oleva inflatsioonimäära juurde keskmises perspektiivis. Olukorras, kus EKP intressimäärad on madalal tasemel ning erasektori varade ostukavasid peetakse mõjukateks, kuid ebapiisavateks hinnastabiilsuse ebasoodsate riskide käsitlemisel, tuleb eurosüsteemi rahapoliitika meetmetele lisada PSPP, mis oleks suure reaalmajandusse ülekandumise potentsiaaliga instrument. Portfelli tasakaalu taastamise mõju tõttu aitab oluline PSPP ostumaht saavutada rahapoliitika eesmärki, motiveerides finantsvahendajaid suurendama likviidsuse andmist pankadevahelisel turul ja laenuandmist euroala majanduses.

(5) PSPPga kaasnevad mitmed kaitsemeetmed, mis tagavad, et kavandatud ostud oleksid proportsioonis nende eesmärkidega ja et nende kujunduses võetakse kohaselt arvesse seonduvaid finantsriske ning neid suunatakse riskijuhtimise kaudu. Nende väärtpaberite ostudele eurosüsteemi keskpankade poolt kohaldatakse piire, mis võimaldaks kõlblike turukõlblike võlaväärtpaberite turgude sujuvat toimimist ning väldiks korrektse võlarestruktureerimise häirimist.

(6) PSPP täidab eurosüsteemi keskpankade kohustusi aluslepingute alusel, sh keskpankade rahastamise keeldu, ega takista eurosüsteemi tegutsemist kooskõlas avatud turumajanduse ja vaba konkurentsi põhimõtetega.

(7) PSPP, varaga tagatud väärtpaberite ostukava ja tagatud võlakirjade kolmanda ostukava mahtudest tuleneb turule antav ühe kuu likviidsus kokku 60 miljardit eurot. Ostusid kavatsetakse teha kuni septembri lõpuni 2016 ning neid tehakse seni, kuni EKP nõukogu on veendunud inflatsioonitaseme püsimises 2 %st väiksemal või sellele lähedasel määral keskmises perspektiivis.

(8) PSPP tulemuslikkuse tagamiseks selgitab eurosüsteem, et ta tegutseb võrdsetel tingimustel erasektori investoritega turukõlblike võlainstrumentide osas, mida eurosüsteem võib osta PSPP alusel kooskõlas nende instrumentide tingimustega.

(9) Eurosüsteemi kõlblike turukõlblike võlainstrumentide oste PSPP alusel tuleb teha detsentraliseeritult, võttes kohaselt arvesse turu hinnakujundust ja turu toimimist; seda koordineerib EKP, tagades eurosüsteemi rahapoliitika ühtsuse,

▼B

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

PSPP kehtestamine ja ulatus

Käesolevaga kehtestab eurosüsteem avaliku sektori varade järelturult ostmise kava, mille alusel eurosüsteem ostab järelturgudel kõlblikke turukõlblikke võlainstrumente artikli 3 määratluses kõlblikelt osapooltelt artikli 7 määratluses konkreetsetel tingimustel.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „eurosüsteem” – EKP ja euro kasutusele võtnud liikmesriikide keskpangad (edaspidi „RKPd”);

2) „tunnustatud asutus” – sellisena eurosüsteemi poolt määratletud üksus PSPP eesmärgil;

3) „rahvusvaheline organisatsioon” – üksus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ([1]) artikli 118 tähenduses, mille eurosüsteem on sellisena liigitanud PSPP eesmärgil;

4) „mitmepoolne arengupank” – üksus määruse (EL) nr 575/2013 artikli 117 lõike 2 tähenduses, mille eurosüsteem on sellisena liigitanud PSPP eesmärgil;

5) „läbivaatamise positiivne tulemus” – hilisem otsus järgmisest kahest: Euroopa stabiilsusmehhanismi juhatajate nõukogu otsus ning, juhul kui Rahvusvaheline Valuutafond kaasrahastab finantsabi programmi, Rahvusvahelise Valuutafondi direktorite nõukogu heakskiit järgmisele väljamaksele selle programmi alusel, eeldusel et mõlemad otsused on vajalikud PSPP ostude jätkamiseks.

Punktides 2 kuni 4 osutatud üksuste nimekiri avaldatakse EKP veebilehel.

Artikkel 3

Turukõlblike võlaväärtpaberite kõlblikkuskriteeriumid

▼M2

1. Võttes arvesse artiklis 3 sätestatud nõudeid, on eurosüsteemi ostudeks PSPP alusel kõlblikud eurodes vääringustatud turukõlblikud võlaväärtpaberid, mille on emiteerinud euro kasutusele võtnud liikmesriikide keskvalitsused, piirkondlikud valitsused või kohalikud omavalitsused, euroalal asuvad tunnustatud asutused, euroalal asuvad rahvusvahelised organisatsioonid ja euroalal asuvad mitmepoolsed arengupangad. Erandlikel asjaoludel, kui kavandatud ostumahtu ei saavutata, võib EKP nõukogu otsustada osta muude euroalal asuvate üksuste poolt emiteeritud turukõlblikke võlaväärtpabereid kooskõlas lõikes 4 sätestatud tingimustega.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, 26. juuni 2013, krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

▼B

2. Ostukõlblikkuseks PSPP alusel peavad turukõlblikud võlaväärtpaberid vastama turukõlblike varade eurosüsteemi krediidioperatsioonides kasutamise kõlblikkuskriteeriumidele vastavalt suunise EKP/2011/14 ([1]) I lisale, mille suhtes kohaldatakse järgmisi nõudeid:

a) turukõlblike võlaväärtpaberite emitendil või garandil peab olema krediidikvaliteedi hinnang vähemalt krediidikvaliteedi astmega 3 eurosüsteemi ühtlustatud hindamisskaalal, mis tuleb esitada ametliku reitingu vormis reitinguagentuuri (External Credit Assessment Institution, ECAI) poolt, mida aktsepteeritakse eurosüsteemi krediidihindamisraamistikus;

b) kui antud on mitu reitinguagentuuri emitendi- või garandireitingut, kohaldatakse paremuselt esimest, st arvesse võetakse parim reitinguagentuuri emitendi- või garandireiting. Kui krediidikvaliteedi nõuete täitmine otsustatakse reitinguagentuuri garandireitingu alusel, peab garantii vastama garantii aktsepteeritavuse kirjeldusele suunise EKP/2011/14 I lisa punkti 6.3.2 alapunkti c alajaotustes i kuni iv;

c) juhul kui aktsepteeritud reitinguagentuuri poolt emitendile või garandile antud krediidihinnang ei vasta vähemalt krediidikvaliteedi astmele 3 eurosüsteemi ühtlustatud hindamisskaalal, on turukõlblikud võlaväärtpaberid kõlblikud ainult siis, kui need on emiteerinud või täielikult taganud finantsabi programmi all olevad euroala liikmesriikide keskvalitsused, kelle suhtes on EKP nõukogu eurosüsteemi krediidikvaliteedi läve kohaldamise peatanud suunise EKP/2014/31 artikli 8 alusel ([2]);

d) Juhul kui kehtiv finantsabi programm on läbivaatamisel, peatatakse PSPP ostude kõlblikkus ja see taastatakse alles pärast läbivaatamise positiivset tulemust.

▼M2

3. PSPP ostude kõlblikkuseks peab lõigetes 1 ja 2 määratletud võlaväärtpaberite järelejäänud tähtajaks asjaomase eurosüsteemi keskpanga poolt ostmise hetkel olema vähemalt 2 aastat ja maksimaalselt 30 aastat. Sujuva rakendamise lihtsustamiseks on PSPP jaoks kõlblikud turukõlblikud võlainstrumendid, mille järelejäänud tähtaeg on 30 aastat ja 364 päeva. Riikide keskpangad teostavad ka rahvusvaheliste organisatsioonide ja mitmepoolsete arengupankade poolt emiteeritud turukõlblike võlaväärtpaberite asendusoste, kui keskvalitsuste, piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste ja tunnustatud asutuste poolt emiteeritud turukõlblike võlaväärtpaberite ostude kavandatud mahtu ei ole võimalik saavutada.

([1]) Suunis EKP/2011/14, 20. september 2011, eurosüsteemi rahapoliitika instrumentide ja menetluste kohta (ELT L 331, 14.12.2011, lk 1).

([2]) Suunis EKP/2014/31, 9. juuli 2014, täiendavate ajutiste meetmete kohta seoses eurosüsteemi refinantseerimisoperatsioonide ja tagatise kõlblikkusega ning millega muudetakse suunist EKP/2007/9 (ELT L 240, 13.8.2014, lk 28).

▼M2

4. Erandjuhtudel võivad eurosüsteemi keskpangad teha EKP nõukogule ettepaneku nende jurisdiktsioonis asuvate avaliku sektori mittefinantsettevõtete osas, kes emiteerivad turukõlblikke võlainstrumente, mida tuleb osta asendusjuhtudel, kui nende jurisdiktsioonis asuvate keskvalitsuste, piirkondlike valitsuse või kohalike omavalitsuste ja tunnustatud asutuste poolt emiteeritud turukõlblike võlaväärtpaberite ostude kavandatud mahtu ei ole võimalik saavutada.

Ettepaneku saab teha avaliku sektori mittefinantsettevõtete kohta, kes täidavad vähemalt kahte järgmist kriteeriumi:

— need on mittefinantsettevõtted Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 549/2013 määratluses ([1]),

— need on avaliku sektori asutused nõukogu määruse (EÜ) nr 3603/93 ([2]) artikli 3 tähenduses.

Pärast EKP nõukogu heakskiitu on nende euroalal asuvate avaliku sektori mittefinantsettevõtete poolt emiteeritud eurodes vääringustatud turukõlblikud võlainstrumendid kõlblikud asendusostudeks PSPP alusel, kui need täidavad i) turukõlblike võlainstrumentide eurosüsteemi krediiditehingute tagatiseks olemise kõlblikkuskriteeriume Euroopa Keskpanga suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) ([3]) neljanda osa kohaselt ja ii) lõigete 2 ja 3 nõudeid saab kohaldada asendusostudeks PSPP alusel.

▼B

5. Põhimõtteliselt on lubatavad selliste nimiväärtuses turukõlblike võlainstrumentide hoiustamise püsivõimaluse intressimäära ületavad ostud, mille tootlus tähtajani on negatiivne (või halvima stsenaariumiga).

Artikkel 4

Ostude teostamise piirangud

1. Kõlblike väärtpaberite turuhinna kujunemise võimaldamiseks ei ole lubatavad ostud uutest emissioonidest või fikseerimata müügikuupäevaga emissioonidest (*tap*) väärtpaberite osas ja turukõlblike võlainstrumentide osas, mille järelejäänud tähtaeg on emiteeritavate turukõlblike võlainstrumentide tähtajale ligidal, eelnev või järgnev, EKP nõukogu poolt määratud aja jooksul („ostukeelu aeg”). Sündikaatide puhul arvestatakse asjaomast ostukeelu aega võimaluste piires enne emissiooni.

2. Võlaväärtpaberite puhul, mille on emiteerinud või täielikult taganud finantsabi programmi alla kuuluvate euroala liikmesriikide keskvalitsused, on ostude teostamine PSPP alusel piiratud kahe kuuga pärast igakordse programmi läbivaatamise positiivset tulemust, v.a juhul, kui erandlike asjaolude tõttu on põhjendatud ostude peatamine enne seda aega või jätkamine pärast seda aega kuni järgmise läbivaatamise alguseni.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 549/2013 Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta, (ELT L 174, 26.6.2013, lk 1).

([2]) Nõukogu 13. detsembri 1993. aasta määrus (EÜ) nr 3603/93 asutamislepingu artiklis 104 ja artikli 104b lõikes 1 nimetatud keeldude kohaldamiseks vajalike määratluste täpsustamise kohta (EÜT L 332, 31.12.1993, lk 1).

([3]) Euroopa Keskpanga 19. detsembri 2014. aasta suunis (EL) 2015/510 eurosüsteemi rahapoliitika raamistiku rakendamise kohta (EKP/2014/60) (ELT L 91, 2.4.2015, lk 3).

▼M2

Artikkel 5

Ostumahtude piirangud

1. Võttes arvesse artiklit 3, kohaldatakse emissiooni osa piirangut rahvusvahelise väärtpaberite identifitseerimisnumbri (ISIN) kohta PSPP artiklis 3 sätestatud kriteeriume täitvate turukõlblike võlaväärtpaberite ostude osas pärast kõikide eurosüsteemi keskpankade portfellide konsolideerimist.

Alates 10. novembrist 2015 on emissiooni osa piirang 33 % ISINi kohta. Erandina määratakse emisiooni osa piirang 25 %-le ISINi kohta nende tingimustele vastavate turukõlblike võlaväärtpaberite osas, mis sisaldavad ühise tegutsemise klauslit (*collective action clause*, CAC), mis erineb euroala näidis-CACist, mis on välja töötatud majandus- ja rahanduskomitee poolt ja rakendatud liikmesriikide poolt kooskõlas Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingu artikli 12 lõikega 3; seda võib suurendada 33 %-le, kontrollides üksikjuhtude kaupa, et osalusega 33 % ISINi kohta ei kaasneks eurosüsteemi keskpankade blokeeriva vähemusosaluse tekkimine korrektse võla ümberstruktureerimise kestel.

2. Pärast kõikide eurosüsteemi keskpankade portfellide konsolideerimist kohaldatakse PSPP alusel kõikide turukõlblike võlaväärtpaberite osas kogupiirangut 33 % emitendi käibele lastud aktsiatest, võttes arvesse artiklis 3 sätestatud tähtaegu.

3. Artikli 3 lõike 2 punktis c osutatud võlaväärtpaberite osas kohaldatakse muud emitendi ja emissiooni osa piirangut. Need piirangud kehtestab EKP nõukogu, võttes kohaselt arvesse riskijuhtimise ja turu toimimise kaalutlusi.

▼B

Artikkel 6

Portfelli kujundus

▼M2

1. PSPP alusel kõlblike võlaväärtpaberite ostude bilansilisest koguväärtusest ostetakse 12 % kõlblike rahvusvaheliste organisatsioonide ja mitmepoolsete arengupankade poolt emiteeritud väärtpaberites ning 88 % kõlblike keskvalitsuste, piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste ja tunnustatud asutuste poolt emiteeritud väärtpaberites või kohastel juhtudel käesoleva otsuse artikli 3 lõike 4 alusel väärtpaberites, mille on emiteerinud kõlblikud avaliku sektori mittefinantsettevõtted. EKP nõukogu võib selle jaotuse läbi vaadata. Kõlblike rahvusvaheliste organisatsioonide, mitmepoolsete arengupankade ning regionaalsete valitsuste ja kohalike omavalitsuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberite oste teostavad ainult RKPd.

2. Kõikide PSPP tingimustele vastavate turukõlblike võlaväärtpaberite ostude bilansilise väärtuse osa kokku on RKPde jaoks 92 % ja ülejäänud 8 % ostab EKP. Jurisdiktsioonide osas toimub jaotus EKP kapitali märkimise aluse kohaselt vastavalt EKPSi põhikirja artiklile 29.

▼B

3. Eurosüsteemi keskpangad kohaldavad PSPP alusel turukõlblike võlaväärtpaberite ostmise jaotamisel spetsialiseerumist. EKP nõukogu lubab spetsialiseerumisest juhtumipõhist kõrvalekaldumist, kui objektiivsetel kaalutlustel ei saa seda korda kasutada või on sellest kõrvalekaldumine muudel põhjustel soovitav PSPP üldise rahapoliitika eesmärkide saavutamiseks. Eelkõige ostab iga RKP kõlblikke väärtpabereid emitentidelt oma jurisdiktsioonis. Kõlblike rahvusvaheliste organisatsioonide ja mitmepoolsete arengupankade poolt emiteeritud väärtpaberite oste võivad teostada kõik RKPd. EKP ostab keskvalitsuste ja tunnustatud asutuste poolt emiteeritud väärtpabereid kõikides jurisdiktsioonides.

Artikkel 7

Kõlblikud osapooled

PSPP kõlblikud osapooled on järgmised:

a) üksused, kes vastavad eurosüsteemi rahapoliitika operatsioonides osalemise kõlblikkuskriteeriumidele suunise EKP/2011/14 I lisa punkti 2.1 alusel, ja

b) mis tahes osapooled, keda eurosüsteemi keskpangad kasutavad eurodes vääringustatud investeerimisportfelli investeerimisel.

Artikkel 8

Läbipaistvus

1. Eurosüsteem avaldab igal nädalal PSPP alusel hoitavate väärtpaberite raamatupidamisliku koguväärtuse oma konsolideeritud nädalaaruande märkustes.

2. Eurosüsteem avaldab kord kuus oma PSPP hoiuste kaalutud keskmise järelejäänud tähtaja emitentide residentsuse kaupa, eristades rahvusvahelisi organisatsioone ja mitmepoolseid arengupanku muudest emitentidest.

3. PSPP alusel hoitavate väärtpaberite raamatupidamislik väärtus avaldatakse EKP veebilehel kord nädalas avaturuoperatsioonide rubriigis.

Artikkel 9

Väärtpaberite laenuks andmine

Eurosüsteem võimaldab PSPP alusel ostetud väärtpaberite, k.a repode laenu, võttes arvesse PSPP tulemuslikkuse tagamist.

Artikkel 10

Lõppsäte

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist EKP veebilehel. Seda kohaldatakse alates 9. märtsist 2015.